

BBY207(Türkçe)
Okul Kütüphaneleri (Zorunlu - 4 AKTS)
İZLENCE / GÜZ 2025-2026

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Bölümü
Güz 2025-2026

Ders Saatleri: Perşembe, 14:00-15:50
Dr. Öğr. Üyesi Berrin BALKAŞ YILMAZ
Eposta: bbyilmaz@29mayis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saati: Salı, 11:00-13:00

Dersin Amacı ve Tanımı

Öğrencilerin okul kütüphaneleri ile ilgili işlemleri, hizmetleri ve gelişmeleri hem dünya hem de Türkiye ölçeğinde bilmelerini sağlamak. Öğrencilerin anaokulundan üniversiteye kadar eğitim veren tüm kurumların bünyesinde yer alan ve buralarda verilen eğitimin ayrılmaz bir parçası olan okul kütüphaneleri ve kütüphanecileri ile ilgili ayrıntılı bilgi edinmelerine yönelik konulara yer verilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

Çıktılar

- **Çıktı 1:** Öğrenciler okul kütüphanesi konusunu kuramsal düzeyde değerlendirebilir ve diğer kütüphane türlerinden farkını öğrenir.
- **Çıktı 2:** Okul kütüphanesinin içinde bulunduğu eğitim kurumunda verilen eğitim içerisindeki işlevini ve ders programlarını nasıl desteklediğini öğrenir.
- **Çıktı 3:** Okul kütüphanelerinin bilgi okuryazarlığı ve yaşam boyu öğrenmeye katkılarını öğrenir.
- **Çıktı 4:** Okul kütüphanecisinin özelliklerini öğrenir.

Dersin Ölçme-Değerlendirmesi ve Gereklilikleri

- A. Arasınav (40 puan): (%40)
- B. Final Sınavı (60 puan): (%60)

Harf Notu Değerlendirmesi 100 Puan Üzerindedir.

Ders Politikaları**İntihal:**

Bir kişinin ödevlerinde ve ders için hazırlanan herhangi bir çalışmasında başka kişilerin ifade, buluş veya düşüncelerini kaynak göstermeksizin kendisine aitmiş gibi kullanması intihaldir. İntihal bir tür sahtekârlık ve hırsızlıktır.

Alıntı ifadeler ve fikirler için kaynak göstermemek ya da ödünç alınan ifadeleri tırnak içinde yazmamak ve kaynak göstermemek intihal sayılır. İntihal bilinçli olarak veya kaza eseri oluşabilir. Öğrenciler teslim ettikleri yazı ve sunumlarında intihal yapmadıklarını beyan eder. Aksi durumlar ortaya çıktığı takdir, öğrenci dersten kalacak ve Üniversite tarafından bu konuda disiplin soruşturması yapılacaktır.

Bu kapsamda, dersin herhangi bir gerekliliğinde yapay zekâ uygulamaları da intihal kapsamında değerlendirilecektir. Makalelerin ya da kitapların çevrimiçi ortamda bulunabilecek özet, yorum; ya da çeşitli uygulamalar vasıtasıyla oluşturulacak özetlerini kullanmak intihal kapsamında değerlendirilir.

Derse Katılım ve Yoklama:

Ders katılım zorunludur. Teorik derslerin en az %70'ine uygulamaların en az %80'ine devam etmeyen öğrenci o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez. Ders katılımı, derse gelip gitmeyi değil, ders boyunca sınıfta kalmayı gerektirir. Sınıf yoklaması dersin sonunda alınır.

Aşağıda belirtilen okuma listesindeki kitap-makale ve kitap bölümlerini üniversite kütüphanesinden erişmek mümkündür. Dönem başında okumalar öğrencilerle dijital ortamda paylaşılır. Bu dosyalarda eksik olması, okumanın iptal olduğu manasına gelmez. Bu izlencede bulunan tüm materyale, öğrencinin ulaşması, ulaşamadığı takdirde dersin haftası geçmeden öğretim üyesine bildirmesi gerekmektedir.

Ders için gerekli iletişim ve haftalık kaynaklar dersin Teams grubu üzerinden paylaşılacaktır.
Gruba kaydolmak için Öğretim Üyesine bilgi veriniz.

Hafta 1 (25/09/2025): <i>Dersin amacı, kapsamı, işleyiş yöntemi ve deneyimlerin paylaşılması.</i>
Hafta 2 (2/10/2025): <i>Okul kütüphanelerinin Yapısı (Bütçe ve Personel) (Yasa, yönetmelik, yönerge, bildirge kavramları, Türkiye'de okul kütüphaneleri ile ilgili yönetmelikler, bütçenin sağlanması, kaynak yaratma ve yönetme, personelin nitelikleri, iş tanımları).</i>
Hafta 3 (9/10/2025): <i>Okul kütüphanelerinin Yapısı (Derme özellikleri ve Derme Yönetimi Politikaları)</i>
Hafta 4 (16/10/2025): <i>Okul Kütüphanelerinin Mekânsal Özellikleri (Kütüphanelerde mekansal estetik beklentileri, dış ve iç mekan düzenlemeleri, renk, aydınlatma, havalandırma, yerleşim, mobilya, makerspaces vb. hizmet ortamları tasarımı).</i>
Hafta 5 (23/10/2025): <i>Okul kütüphanelerinde kullanıcı yapısı (Kullanıcı grupları ve özellikleri, kullanıcı beklentileri, kullanıcılara yönelik hizmetlerin planlanması vb.) ve halkla ilişkiler.</i>
Hafta 6 (30/10/2024): Okul kütüphanesinin okul içindeki rolü
Hafta 7 (4/12/2025): Eğitimdeki gelişmeler, öğretim programları, toplumsal gereksinimler, teknolojik gelişmeler ve okul kültürü doğrultusunda okul kütüphanesi sistemleri ve örgütlenme yapısı.
Hafta 8 (10/11/2025): Arasınnav Haftası
Hafta 9 (20/11/2025): Okul kütüphanelerinde yaratıcı/yenilikçi hizmetler (Geleneksel hizmetlerin yanı sıra, kullanıcı grubunun özelliklerine göre biçimlendirilmiş yeni hizmetler).
Hafta 10 (27/11/2025): Okul kütüphanelerinde bilgi okuryazarlığı çalışmaları (Kullanıcı eğitimi, bilgi okuryazarlığı eğitimi, medya okuryazarlığı, vb.).
Hafta 11 (4/12/2025): Eğitim programları, müfredat geliştirme çalışmaları ve proje geliştirme
Hafta 12 (11/12/2025): Dijital okul kütüphanesi hizmetleri ve uygulamaları (Kullanılan otomasyon programları, web, internet, sosyal ağlar, bloglar, yapay zeka vb.).
Hafta 13 (18/12/2025): Okul kütüphanelerinin dünyadaki ve Türkiye'deki tarihsel gelişimi, liderlik ve mesleki dernekler (Okul kütüphanelerini destekleyerek yönlendiren ulusal ve uluslararası derneklerin çalışmaları, etik değerler, işbirliği programları, vb.).
Hafta 14 (25/12/2025): Okul kütüphanelerinde proje geliştirme (Okul kütüphanelerinde işlemleri, hizmetleri, iletişim yöntemlerini, eğitim psikolojisini ve benzeri nitelikleri kapsayan uygulama süreci). Değerlendirme, gelecekte beklenenler, tartışmalar ve öneriler.

Hafta 15: (1/01/2026): Resmi Tatil**Dersin Kaynakları**

Çakmak, T. ve Eroğlu, Şahika, (2020). Zenginleştirilmiş kütüphanelerdeki mevcut durum ve uygulamaların analizi: Ankara'nın Çankaya İlçesindeki 12 Okulda Gerçekleştirilen Araştırmanın Sonuçları. Türk Kütüphaneciliği, 34, 1(2020), 3-28. Erişim adresi: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1009868>

Çeşitli boyutları ile okul kütüphaneleri (2023). G. Demir ve B. S. Sarıçoban (Ed.). İstanbul, İdeal Kültür Yayıncılık.

IFLA/UNESCO okul kütüphanesi rehberi (2013). Çev. Muhittin Gürbüz. Erişim adresi: https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/school-library-guidelines/ifla_unesco_okul_kutuphanesi_rehberi.pdf

IFLA okul kütüphanesi rehberi (2015). Çev. Sevgi Arıoğlu ve Ayşe Yüksel Durukan. Erişim adresi: <https://repository.ifla.org/server/api/core/bitstreams/ec6bd947-0b53-4ce6-94a4-ca104a9f02a4/content>

Küçükcan, B. (2015). Okul kütüphanelerinde mekân tasarımı. Milli Eğitim Dergisi, 45(208), 218-232. Erişim adresi: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/441349>

Özkan, Meltem (2022). Millî Eğitim Şûra Kararlarında Okul Kütüphaneleri: Bir Doküman Analizi Çalışması. Bilgi Dünyası, 23(2), 173-198. Erişim adresi: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/file:///C:/Users/bbyilmaz.29MAYIS/Desktop/680-Makalenin%20yazar%20isimli%20tam%20metni-2791-3-10-20230103.pdf>

Yılmaz, Erol. (2015). Eğitimde okul kütüphaneleri: Türkiye’de durum. Milli Eğitim Dergisi, 45(208), 259286. Erişim adresi : <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/441351>

Yüksel İleri, F. (2011). Okul kütüphanelerinde bilgi okuryazarlığı eğitimi ve bir örnek: Marmara Eğitim Kurumları İlköğretim Okulu (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul. Erişim adresi: <http://bbytezarsivi.hacettepe.edu.tr/jspui/handle/2062/340>